

N:o 132.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående en inkomstskatt för år 1907; gifven Stockholms slott den 20 april 1906.

Under åberopande af bilagda protokoll öfver finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen

dels att för år 1907 till upptagande i riksstaten för samma år åtaga sig en särskild bevillning under namn af inkomstskatt af 12,000,000 kronor, att på enahanda sätt som bevillningen af fast egendom samt af inkomst vid de år 1908 infallande uppbördsstämmor uppbäras och i behörig ordning redovisas,

dels ock att besluta, att nämnda inkomstskatt skall utgå i enlighet med gällande förordning om inkomstskatt, dock att 8, 15, 21 och 25 §§ i förordningen jämte det vid förordningen fogade uppgiftsformulär skola erhålla den förändrade lydelse, som af härvid fogade förslag utvisas.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF.

Elof Biesèrt.

Förslag

till

lydelse af 8, 15, 21 och 25 §§ i den för år 1907 afsedda förordning om inkomstskatt.

8 §.

1 mom. Från skattskyldigs inkomst må afdrag vidare ske för skattskyldig åliggande ränta å gäld.

Svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, äfvensom utlännning äge dock åtnjuta afdrag endast för ränta å sådan gäld, som ådragits för förvärfvandet af inkomst, för hvilken inkomstskatt skall här i riket erläggas.

2 mom. Vid taxeringen för inkomstskatt må skattskyldig njuta afdrag för sådan förlust å rörelse eller yrke, som ej är att hänföra till kapitalförlust.

Utvisar vid beräkning enligt 7 § *b)* och *c)* af skattskyldigs inkomst viss inkomstkälla förlust, må dylik förlust afdragas från den skattskyldiges öfriga inkomst; dock må sådant afdrag ej åtnjutas af svensk medborgare, som icke är i riket mantalsskrifven, ej heller af utlännning.

3 mom. Skattskyldig, hvars inkomst enligt de här ofvan i denna förordning angifna grunder icke uppgår till 4,000 kronor, må vidare njuta afdrag med 50 kronor för hvarje af den skattskyldige, på grund af honom åliggande försörjningsplikt, underhållet barn, hvars ålder vid början af det år, då taxeringen sker, understiger 15 år. För barn, som själf åtnjuter inkomst, äger dock skattskyldig tillgodonjuta afdrag allenast såvida barnets inkomst understiger nämnda afdragsbelopp och i sådant fall icke för större belopp än det, hvarmed barnets inkomst understiger 50 kronor.

Afdrag, hvarom i detta moment är fråga, må icke åtnjutas af annan än svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven, och oskiftadt stärbhus efter sådan svensk medborgare.

15 §.

1 mom. Inkomstskatt erlägges icke af:

- a) staten;
- b) kyrkor, akademier och vetenskapliga samfund, allmänna undervisningsverk, stipendiefonder, pensionsanstalter, sjuk- och fattigvårdsinrättningar jämte andra fromma stiftelser;
- c) landsting, hushållningssällskap, kommuner och andra menigheter;
- d) allmänna hypoteksbanken, allmänna hypotekskassan för Sveriges städer och hypoteksföreningar;
- e) järnkotoret, så länge kotorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kotoret icke lämnar utdelning åt sina delägare; samt
- f) sparbanker, som afses i lagen af den 29 juli 1892, äfvensom sådana inländska ränte- och kapitalförsäkringsanstalter, som afse att bereda vinst endast åt insättare.

2 mom. Från utgörande af skatt för inkomst af kapital och arbete frikallas, i den mån här nedan sägs:

- a) medlem af konungaätten:
för af staten anvisadt anslag samt för inkomst af kapital;
- b) främmande makters härvarande beskickningar och konsulat tillhörande personer jämte deras betjäning:
om de icke äro svenska medborgare:
för annan inkomst än den, som utgöres af från Sverige upp-
buren allmän eller enskild pension eller erhålles genom här idkad
rörelse; dock att personer tillhörande olönade konsulat icke äro fri-
kallade från utgörande af inkomstskatt för utdelning, som i 3 § c)
omförmäles;
- om de äro svenska medborgare:*
för den inkomst, de åtnjuta af sin tjänst hos den främmande
makten;
- c) utlänning, som här vistas för att idka studier:
för annan inkomst, än som i 3 § c) omförmäles; samt
- d) lappallmogen:
för inkomst af renskötsel.

21 §.

Uppgift, som i 20 § omförmäles, skall, i enlighet med fastställt formulär, skriftligen afgifvas och utvisa:

dels den fasta egendom, för hvilken uppgiftspliktig är skyldig erlägga fastighetsbevilning, egendomens beskaffenhet af jordbruksfastighet eller annan fastighet eller frälseränta, samt, därest egendomen varit under nästföregående år åsatt taxeringsvärde, nämnda värde,

dels beloppet af hans inkomst nästföregående år af kapital och arbete,

dels ock de afdrag för skuldränta och för förlust samt för underhåll af barn, som han yrkar få tillgodonjuta vid taxeringen, äfvensom, då inländskt aktiebolag eller enskildt bankbolag yrkar afdrag, hvarom i 9 § förmäles, beloppet af inbetaldt aktie- eller lottkapital och den bestämda utdelningen därá.

Uppgift enligt 20 § 2 mom., som inforrats af ordförande i bevilningsberedning eller kronans ombud hos taxeringsnämnd, må skattskyldig dock äga att muntligen hos bevilningsberedningen eller nämnden meddela.

Vid uppgift för verk eller bolag, som i 20 § 1 mom *a)* sägs, skall fogas dels bestyrkt utdrag af verkets eller bolagets senast avslutade räkenskaper, utvisande beloppet af hela den under räkenskapsåret uppkomna vinst, ränta å eget kapital inräknad, dels ock bestyrkt afskrift eller tryckt exemplar af verkets eller bolagets revisionsberättelse för senaste räkenskapsår.

Uppgift för utländsk försäkringsanstalt skall innehålla, förutom hvad ofvan föreskrifvits om fast egendom, antalet försäkringar och premiebeloppet för nästföregående år inom riket äfvensom beloppet af under samma tid utbetalade återförsäkringspremier.

25 §.

Till ledning vid taxeringen skola ytterligare följande uppgifter meddelas:

a) af styrelse för lifförsäkrings- eller lifränteanstalt eller af sysselman för utländsk sådan anstalt:

uppgift å namn och, där så ske kan, hemvist på enhvar person, till hvilken under nästföregående år lifränta å minst 200 kronor utbetalts, samt å lifräntans belopp;

b) af styrelse för enskildt bankbolag samt aktiebolag, som under nästföregående år lämnat utdelning till delägarne:

1:o) i fråga om enskildt bankbolag och sådant aktiebolag, däri-
från utdelning å aktie, på grund af lag eller bolagsordning, icke får
uppbäras af annan än den, som i behörig ordning styrkt sin rätt till
aktien:

uppgift å namn på och hemvist för delägare, som uppburit eller
ägt uppbära utdelningen, samt å utdelningens belopp,

2:o) i fråga om öfriga aktiebolag:

enahanda uppgift, som under 1:o) omförmäles, i den mån ägare
af aktie är för styrelsen känd;

c) af kommanditbolag:

uppgift, innehållande upplysningar enligt fastställt formulär i de
uti 21 § omförmälda afseenden äfvensom om den en hvar delegare i
bolaget tillkommande andel af bolagets inkomst; samt

d) af förmyndarekammare eller gode män för tillsyn å förmynder-
skap:

uppgift angående sammanlagda beloppet af hvarje omyndigs in-
komst af kapital för nästföregående år.

Här ofvan omförmälda uppgifter skola upprättas särskildt för
hvarje kommun på landet och hvarje territoriell församling i stad.

Skyldige att utan särskild anmaning afgifva uppgifter angående sin inkomst äro:

- a) verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försedt eller blifvit såsom aktiebolag registrerad eller står under offentlig kontroll, samt
- b) annan skattskyldig, som nästföregående år taxerats för eller åtnjutit minst 2,000 kronors inkomst eller minst 1,000 kronors inkomst af fast egendom eller kapital, därunder inbegripen utdelning å aktier och banklotter.

I skattskyldigs uppgift om inkomst skall innefattas äfven hustruns inkomst.

Bostads- och andra förmåner böra till sitt värde i penningar uppgifvas.

Uppgift skall afgifvas före den 1 april. Möter hinder att inom bestämd tid aflämna uppgift, må anstånd åtnjutas intill maj månads utgång, om skriftlig anmälan därom göres hos ordföranden i bevillningsberedningen.

Uppgift aflämnas eller insändes i betaldt bref med allmänna posten antingen till ordföranden i bevillningsberedningen eller ock i Stockholm till Öfverståthållareämbetet och i öfriga orter till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i det län, magistraten i den stad eller kronofogden i det fögderi, där taxeringen anses skola äga rum eller den skattskyldige är bosatt (mantalsskrifningsorten).

Verk eller bolag, hvarom ofvan sägs, skall vid uppgift om sin inkomst foga föreskrifna räkenskapshandlingar.

Den, som underlåter att inom stadgad tid aflämna uppgift, förlorar rätten att fullfölja talan i fråga om beloppet af den inkomst, som uppgiften skolat afse.

Är uppgiften ofullständig, äger enahanda påföljd rum i fråga om beloppet af utelämnad inkomst.

Uppgiftspliktig, som i aflämnad uppgift mot bättre vetande lämnar oriktigt meddelande och därigenom föranleder, att inkomst icke eller endast till någon del taxeras, bötar från och med fyra till och med tio gånger det inkomstskattebelopp, som genom det svikliga förfarandet undandragits, dock minst tjugufem kronor.

Enhvar, som önskar upplysning rörande beskaffenheten af honom åliggande uppgiftsskyldighet eller sättet för dess fullgörande, äger att för sådant ändamål hänvända sig till vederbörande bevillningsberedningsordförande.

Lön och annan inkomst, som utgår i spannmål eller persedlar, upptages med det kontanta belopp, den efter senast för orten fastställt markegångspris utgör.

Svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven, och oskiftadt stärbhus efter sådan svensk medborgare äro med nedan angifna inskränkningar berättigade åtnjuta afdrag med 50 kronor för hvarje af den skattskyldige på grund af honom åliggande försörjningsplikt underhållet barn, hvars ålder vid början af det år, då taxeringen sker, understiger 15 år. Sådan skattskyldig äger dock åtnjuta dylikt afdrag allenast i det fall, att den skattskyldiges inkomst enligt de i 1—7 §§ samt 8 § 1 och 2 mom. inkomstskatteförordningen angifna grunder icke uppgår till 4,000 kronor. Vid ifyllandet af detta formulär må alltså afdrag för underhåll af barn yrkas, endast ifall summan af den skattskyldiges inkomst efter de afdrag för ränta å gäld och för förlust, som af honom under de särskilda afdragsrubrikerna a) och b) kunna påyrkas, understiger 4,000 kronor. Har barnet själf inkomst och uppgår inkomsten till 50 kronor eller därutöver, är afdrag för underhåll af barnet icke i något fall medgifvet. Understiger åter barnets inkomst 50 kronor, åtnjutes afdrag för skillnaden mellan 50 kronor och barnets inkomstbelopp.

Mantalskrifningsort:
(för bolag: styrelsens säte)

..... stad socken

..... härad.

..... län.

Uppgift

till ledning vid undertecknads taxering år 19 .....

		S u m m a
A. Inkomst af fast egendom.		
<p>Såsom inkomst af fast egendom anses den inkomst, som är genom fastighetsbevillning beskattad. Denna inkomst <i>beräknas</i> efter det fastigheten för nästföregående år åsatta taxeringsvärde och anses utgöra <i>a</i>) af jordbruksfastighet sex kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet samt <i>b</i>) af annan fastighet och frälseränta fem kronor för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet.</p> <p>Delägare i vanligt <i>handelsbolag</i> skall lämna uppgift beträffande den på honom belöpnande andel af bolaget tillhörig fastighet.</p> <p>Undertecknad äger följande fastighet .....</p> <p>Likställd med ägare är sådan <i>innehafvare</i> af fast egendom, som därför enligt bevillningsförordningen erlägger bevillning.</p> <p>1:o) jordbruksfastighet:</p> <p>..... i ..... socken; tax.-värde ..... kr.</p> <p>..... i ..... » ..... » ..... »</p> <p style="text-align: right;">Summa ..... kr.; 6 % därå</p> <p>2:o) annan fastighet och frälseränta:</p> <p>..... i ..... ^{socken}_{stad}; tax.-värde ..... kr.</p> <p>..... i ..... » ..... » ..... »</p> <p>frälseränta af ..... » ..... »</p> <p style="text-align: right;">Summa ..... kr.; 5 % därå</p> <p style="text-align: right;">Summa inkomst af fast egendom</p>		
B. Inkomst af arbete.		
<p>1:o) Inkomst af tjänst eller pension.</p> <p>Härunder uppgifvas aflöning, arfvode, traktamente, sportler, bostad, därest densamma icke är såsom löntagarens inkomst af fast egendom beräknad, samt annan med allmän eller enskild tjänst förenad förmån; inkomst och förmån af särskildt uppdrag; pension, årligt understöd, lifränta och undantagsförmån. <i>Afdrag</i> må ske <i>endast</i> för dels hvad som anvisats till bestridande af de med erhållen tjänst förenade särskilda kostnader (se 7 § <i>d</i>) inkomstskatteförordningen), dels de med ämbete och tjänst förenade utgifter, som omförmälas i 7 § <i>e</i>) samma förordning.</p> <p>Undertecknad har under nästföregående år åtnjutit inkomst af följande tjänst ..... och uppdrag:</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>uppburit pension från .....</p> <p>Undertecknads inkomst af tjänst eller pension nästföregående år har icke öfverstigit</p> <p>2:o) Inkomst af rörelse eller yrke.</p> <p>Vid inkomstens uppgifvande må <i>afdrag icke äga rum</i> för utskylder eller lefnadskostnader, för ränta å den skattskyldiges eget kapital eller för hvad som användes till fast egendoms förbättring, tillökning af inventarier eller kapitalafbetalning å skuld. <i>Däremot må afdrag ske</i></p>		
	Transport	

Ann. Skattskyldig, som är delägare i *kommanditbolag*, bör i *en* summa utan sammanblandning med skattskyldigs inkomst i öfrigt ange den honom tillkommande andel af *bolagets* inkomst nästföregående år.

		S u m m a	
Transport			
<p>för det hyresvärdet motsvarande belopp af 5 % af taxeringsvärdet å <i>egen</i> fastighet, som användes till utövande af rörelsen eller yrket, samt för omkostnader för bedrivande däraf (se 7 § a, b) och c) inkomstskatteförordningen), så ock för ränta å <i>lånt rörelsekapital</i> äfvensom för förlust, som icke är att hänföra till kapitalförlust. Drifver skattskyldig flera rörelser, som äro att betrakta såsom i förhållande till hvarandra själfständiga, må dock vid beräkningen af den <i>under denna punkt</i> upptagna inkomst ränta å lånt rörelsekapital och förlust icke ske från inkomst af annan rörelse än den, hvarti rörelsekapitalet användes eller förlusten inträffat. Angående afdrag i öfrigt se här nedan.</p> <p>Undertecknad har under nästföregående år idkat följande särskilda slag af rörelse eller yrkesverksamhet:</p> <p>(Härunder angifves äfven rörelse, som idkas i vanligt handelsbolag, enkelt bolag eller rederi.)</p>			
<p>Undertecknads inkomst af rörelse eller yrke nästföregående år har icke öfverstigit</p>			
3:o) Annan inkomst af arbete.			
<p>Härunder uppgifvas skattepliktiga intäkter, som ej böra under annan rubrik upptagas, såsom inkomst af arrende af kronoegendom, vinst å spekulationsaffärer, som ej drivas såsom yrke, inkomst af fastighet i utlandet, utdelning å aktier i utländska aktiebolag m. m.</p> <p>Undertecknads inkomst af ifrågavarande slag nästföregående år har icke öfverstigit</p>			
Summa inkomst af arbete			
C. Inkomst af kapital.			
Härunder uppgifvas:			
1:o) ränta af utlånade eller i räntebärande obligationer nedlagda eller hos penningförvaltande verk eller enskilde insatta penningar samt krono- och kyrktionde eller ersättning därför, som åtnjutes af patronus ecclesiae.			
<p>Från uppburen dylik inkomst må afdrag ske endast för ränta å upplånadt kapital, i den mån afdrag därför ej under B 2:o skett såsom för ränta å lånt rörelsekapital. För förvaltningskostnad får sålunda afdrag ej äga rum.</p> <p>Undertecknads inkomst af ifrågavarande slag nästföregående år har icke öfverstigit</p>			
2:o) utdelning å aktier i inländska aktiebolag samt lotter i inländska bankbolag.			
Undertecknads inkomst af ifrågavarande slag nästföregående år har icke öfverstigit			
Summa inkomst af kapital			
Summa inkomster			
Från det uppgifna inkomstbeloppet yrkas afdrag:			
a) för ränta å gäld under nästföregående år, därför afdrag förut ej ägt rum			
b) för den förlust å rörelse eller yrke under nästföregående år, som icke under B 2:o) afdragits			
(Obs. Sådan förlust får ej afdragas, därest icke den skattskyldige meddelar upplysning, å hvilken rörelse förlusten uppstått.)			
c) för underhåll af ..... barn , som vid början af detta år icke fyllt 15 år			
(Se de härutinnan lämnade anvisningarna å detta formulärs första sida.)			
d) (för aktiebolag och enskilda bankbolag) för utdelningen, i den mån densamma icke öfverstigit sex procent å bolagets inbetalta aktie- eller lottkapital; och som utdelningen utgjort ..... kronor eller ..... procent å inbetalta kapitalet, utgörande ..... kronor, uppgår berör a afdrag till			
(Hvad såsom inbetaldt kapital skall anses stadgas i 9 § inkomstskatteförordningen.)			
Summa afdrag			
Summa återstående inkomst			

Hela beloppet af den undertecknad åliggande ränta å gäld, därför afdrag här ofvan gjorts uppgår till kr. ....

Att inkomsten nästföregående år icke öfverstigit hvad här ofvan uppgifvits, betygas på heder och samvete.

den ..... 19 .....

Namn: .....

Titel eller yrke: .....

Adress: .....

Här nedan må skattskyldig afgifva de upplysningar i öfrigt, som han vill till ledning för sin taxering meddela.

För undvikande af förfrågningar från taxeringsmyndigheterna ligger det i skattskyldigs eget intresse att här lämna så fullständiga upplysningar som möjligt.

Undertecknads omförmälda ..... rörelse har bedrifvits på nedannämnda olika beskattningsorter, och anser undertecknad, att den beskattningsbara inkomsten däraf, utgörande ..... kronor, bör emellan de särskilda orterna fördelas sålunda:

i	kr. ....
i	» .....
i	» .....
	<hr/>
	Summa kr. ....

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Kungl.
Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms
slott den 20 april 1906.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
          BIESÈRT,
          friherre MARKS von WÜRTEMBERG,
          TAMM,
          SIDNER,
          HELLNER,
          SCHOTTE,
          BERG,
          BERGSTRÖM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Biesèrt anförde i underdånighet:

Vid föredragning den 13 sistlidne januari af de till statsregleringen för år 1907 hörande ämnen hemställde jag, att i samma års riksstat skulle upptagas skatttiteln inkomstskatt med en beräknad afkastning af 12,000,000 kronor. Denna beräkning gjordes under förutsättning, att inkomstskatten för nämnda år utginge enligt väsentligen samma grunder som den inkomstskatt, hvilken Riksdagen för innevarande år åtagit sig. Visserligen påginge, såsom jag vid sagda tillfälle jämväl erinrade, inom finansdepartementet arbete för revision af gällande

bestämmelser rörande inkomstskatten i syfte hufvudsakligen att åstadkomma en jämnare och rättvisare fördelning af skattebördan. Flera af hithörande frågor hade emellertid visat sig vara af den invecklade och svårlösta beskaffenhet, att något förslag till en mera fullständig reform af inkomstskattelagstiftningen säkerligen icke kunde framläggas för innevarande års Riksdag. Denna förmodan har äfven besannats, men, såsom jag vid sagda tillfälle jämväl framhöll, synes dock hinder icke böra möta, att förslag till förändrade bestämmelser i vissa mera fristående delar af samma lagstiftning, i den mån så kan finnas möjligt och lämpligt, göres till föremål för särskild framställning till Riksdagen. Vid fastställandet af de grunder, hvilka böra tillämpas för en inkomstskatt för år 1907, torde därför lämpligen kunna tagas under öfvervägande frågan om en utvidgning af den för närvarande medgifna rätten till skattefria afdrag för de mindre inkomsttagarna.

Beträffande bevillningsförordningen har jag redan haft tillfälle att inför Kungl. Maj:t anmäla denna fråga; och i Kungl. Maj:ts proposition den 16 nästlidne mars om ändrad lydelse af vissa §§ i nämnda förordning m. m. hafva förändrade bestämmelser rörande allmänna bevillningen i förevarande afseende framlagts till Riksdagens pröfning. Jämte det i propositionen sålunda föreslagits vissa ändringar i den fasta afdragsskalan, hvarigenom gränsen för skattefrihet skulle höjas från 500 kronor till 600 kronor och gränsen för åtnjutande af skattelindring från 1,800 kronor till 2,100 kronor, skulle tillika, enligt det vid propositionen fogade förslag till ändringar i bevillningsförordningen, från enskild skattskyldigs uppskattade inkomst af kapital och arbete kunna få afdragas, dels, där den sammanräknade årsinkomsten icke öfverstege 2,000 kronor, för den skattskyldige själf ett visst för orten i dess helhet gällande belopp af högst 150 kronor, dels ock, där den sammanräknade årsinkomsten icke öfverstege 3,000 kronor, för hvarje af den skattskyldige på grund af honom åliggande försörjningsplikt underhållet barn, hvars ålder vid början af det år taxeringen skedde, understege 15 år, ett visst likaledes för orten i dess helhet gällande belopp af högst 50 kronor. Af dessa afdrag, hvilka taxeringsmyndighet i orten ägde att bestämma, skulle afdraget för barn icke medgifvas i fall, då barnet själf åtnjöt inkomst till samma belopp, hvartill afdraget bestämts eller däröfver. Uppginge barnets inkomst icke till detta belopp, skulle den skattskyldige icke få afräkna större belopp än skillnaden mellan barnets inkomst och det på orten bestämda afdragsbelopp för barn.

I mitt vid tillstyrkandet af nämnda proposition till statsrådsprotokollet afgifna yttrande, hvartill jag tillåter mig hänvisa, anförde jag i afseende å nyssberörda afdrag bland annat, att lefnadskostnaderna å orten och familjens storlek kunde anses såsom de *normala* omständigheter, hvilka bestämde skatteförmågan vid en viss inkomst. Till dessa omständigheter borde lagstiftningen därför lämpligen taga hänsyn genom afdrag af en mera regelbunden art. Sålunda borde bestämmas dels afdrag för den skattskyldige personligen och dels afdrag med hänsyn till storleken af den familj, han hade att försörja, hvilket sistnämnda afdrag för vinnande af nödig enkelhet borde utgå efter antalet barn. Ett *allmänt* bevillningsfritt afdrag på sistnämnda grund stötte emellertid på den svårigheten, att motsvarande lättnad i beskattningen icke tillika kunde komma till godo den stora grupp af skattskyldige, som utgjordes af fastighetsägarna. Hänsyn härtill förde mig till den öfvertygelsen, att man beträffande bevillningsförordningen måste undvika ett för hela riket lika afdrag för barn och i stället söka lösningen af den föreliggande uppgiften på det sätt, att det öfverlämnades åt de lokala taxeringsmyndigheterna att afgöra, om ett afdrag för barn vore behöfligt på orten och huruvida det kunde genomföras utan allt för stora rubbningar. Uppenbarligen vore ett afdrag för barn framför allt behöfligt på orter med särdeles höga lefnadskostnader och i regeln mindre behöfligt på den egentliga landsbygden. Man borde därför öfverlämna åt taxeringsmyndigheterna att, där lefnadskostnaderna å orten befunes vara särdeles höga, fastställa ett visst för orten i dess helhet gällande afdrag. Med en sådan bestämmelse kunde man förutsätta, att ett bevillningsfritt afdrag för barn skulle komma att införas öfverallt, där det vore af förhållandena särskildt påkalladt, medan kommuner, där ett dylikt afdrag skulle medföra betydande olägenheter, säkerligen skulle afstå från det samma.

De skäl, som föranledt de sålunda föreslagna lindringarna i bevillningen, torde emellertid endast delvis äga sin tillämpning i fråga om inkomstskatten. Till en början må framhållas, att, äfven efter vidtagande af de föreslagna ändringarna med afseende å den fasta afdragsskalan i bevillningsförordningen, denna förordning skulle bereda de mindre inkomstagarne betydligt mindre skattelindringar än som nu åtnjutas enligt inkomstskatteförordningen. Utom det att skyldighet att utgöra inkomstskatt, om man frånser inkomst af fast egendom, icke inträder, förrän inkomst uppgår till minst 1,000 kronor, är att märka, såväl att skattelindring enligt inkomstskatteförordningen får åt-

njutas af inkomst ända upp intill 4,000 kronor, och att äfven i fråga om inkomster, som icke öfverstiga gränsen för skattelindring enligt de föreslagna ändringarna i bevillningsförordningen, lindringen i inkomstskatt är vida större än lindringen i bevillning. Därjämte synes mig degressionsskalan för inkomstskatten, hvilken ju fastställts så nära i tiden som år 1902 och alltså icke tillämpats mera än tre år, i och för sig taga den hänsyn till skatteförmågan i allmänhet hos de mindre inkomsttagarne, att något särskildt afdrag för den skattskyldige personligen, på sätt i fråga om allmänna bevillningen föreslagits, icke för närvarande torde böra ifrågakomma.

Beträffande afdrag för underhåll af barn ställer sig frågan helt annorlunda. Såsom jag redan vid tillstyrkandet af nämnda proposition framhöll, måste samma skäl, som anförts i fråga om rätt för skattskyldig att vid bevillningstaxering åtnjuta afdrag för barn, hafva sin fulla tillämpning jämväl å inkomstskattelagstiftningens område.

Vid fastställandet af reglerna för dylikt afdrag å sistnämnda område har man emellertid betydligt friare händer än i fråga om allmänna bevillningen.

Hvarje ändring i skyldigheten att utgöra bevillning berör ju betydligt mera de kommunala skatteintressena än statens. Vid den föreslagna reformeringen af bestämmelserna om frihet från och lindring i bevillningen har man därför måst framgå med större försiktighet än nödigt varit, om den kommunala skattskyldigheten icke varit afhämg af skattskyldigheten till staten. Hänsynen härtill samt till den omständigheten att afdraget icke kunde komma fastighetsägarna till godo har sålunda bjudit att, på sätt redan nämnts, ej blott till kommuner, där lefnadskostnaderna äro synnerligen höga, begränsa medgifvandet af afdrag för underhåll af barn utan äfven i hvarje fall göra sådant medgifvande beroende af taxeringsmyndighets i orten beslut.

Det är emellertid uppenbart, att, i fråga om de mindre inkomsttagarne, skatteförmågan, oafsedt om lefnadskostnaderna å orten äro synnerligen höga eller icke, i afsevärd mån är beroende på storleken af den familj, den skattskyldige har att underhålla. Det kan således icke vara annat än med rättvisa och billighet öfverensstämmande att, då ej tvingande omständigheter stå hindrande i vägen, vid beskattningen taga full hänsyn till sagda förhållande. Hvad rättvisa och billighet i förevarande afseende fordra, kan ock utan svårighet tillgodoses. Inkomstskatten är nämligen så anordnad, att lindringar i densamma å ena sidan icke kunna öfva något inflytande på den kommunala skattskyldigheten och å andra sidan komma alla inkomsttagare, således äfven fastighetsägarna, till

godo. På grund häraf, och då, äfven om afdraget bestämdes till högre belopp än där detsamma, enligt min mening, bör stanna, inkomstskattesumman i allt fall, på sätt jag strax skall visa, icke torde sjunka under det för år 1907 i senast afgifna statsverksproposition beräknade belopp, tvekar jag icke att föreslå, att nedom en viss gräns lindring i inkomstskatten, oberoende af lefnadskostnaderna å orten, beredes samtliga inkomsttagare, som hafva barn att underhålla och uppfostra.

Afdrag för barn skulle enligt de föreslagna bestämmelserna i bevillningsförordningen kunna uppgå till högst 50 kronor. Motsvarande afdrag i fråga om inkomstskatten synes mig böra bestämmas till jämnt nämnda belopp.

Jag vill emellertid framhålla, att det afdrag af 50 kronor, som sålunda skulle komma att gälla äfven på orter med normala lefnadskostnader, ingalunda motsvarar de nödvändiga utgifterna för ett barn. Af den vid propositionen angående ändringar i bevillningsförordningen fogade statistiska utredningen angående lefnadskostnaderna på olika orter i Sverige finner man, att kostnaderna för *allenast föda* på de billigaste däri upptagna orterna måste beräknas till åtminstone 75 kronor för hvarje barn. Om nu också motsvarande kostnader på den egentliga landsbygden stundom skulle vara lägre, är det dock sannolikt, att det föreslagna afdraget på alla orter understiger genomsnittet af samtliga nödvändiga utgifter för underhåll och uppfostran af ett barn under 15 år, åtminstone om man endast tager hänsyn till sådana familjer, som träffas af inkomstskatten. Nödig försiktighet har emellertid bjudit att åtminstone för närvarande stanna vid oförmälda belopp, 50 kronor.

Afdrag, hvarom nu är fråga, torde, i likhet med hvad som gäller om skattefria afdrag enligt den nu gällande degressionsskalan för inkomstskatten, icke böra tillkomma annan än svensk medborgare, som är i riket mantalsskrifven, och oskiftadt stärbhus efter sådan svensk medborgare, och i hvarje fall allenast för så vidt inkomsten är så ringa, att densamma enligt nu gällande regler icke anses tillräckligt stark att kunna bära full skatt. Endast inkomster under 4,000 kronor skulle alltså komma i åtnjutande af oförmälda afdrag.

Om jag frånser den nu föreslagna utvidgningen af de skattefria afdragen äfvensom, vidkommande de bestämmelser, som återfinnas i 15 § af gällande förordning om inkomstskatt, en mindre ändring, hvilken betingas af unionens upplösning, synes mig inkomstskatten för år 1907 böra utgå i enlighet med nämnda förordning.

Bestämmelserna om afdrag för underhåll af barn torde lämpligen kunna inordnas såsom ett tredje moment i 8 § af förordningen. Utom öfriga för inkomstskatten speciella afdrag skulle sålunda uppgiftspliktig skattskyldig äga att själf i deklaration yrka afdrag för underhåll af barn, hvilkas antal därvid bör uppgifvas. Jämte ett stadgande härom, som bör införas i 21 § af förordningen, måste tillika i sammanhang därmed vidtagas en ändring i själfva uppgiftsformuläret, en ändring, som jag ansett böra kompletteras med en kortfattad anvisning å formulärets yttersida till ledning för uppgiftspliktig. Af samma anledning, som den, på grund hvaraf i propositionen angående ändringar i bevillningsförordningen föreslagits viss ändrad lydelse af 14 § i samma författning, bör vidare 25 § af inkomstskatteförordningen ändras därhän, att förmyndarekammare och gode män för tillsyn öfver förmynderskap åläggas att lämna uppgift angående sammanlagda beloppet af hvarje omyndigs inkomst af kapital för nästföregående år, oberoende af inkomstens storlek.

Såsom jag förut nämnt, torde den föreslagna utvidgningen af de skattefria afdragen icke föranleda rubbning i den för år 1907 redan beräknade inkomstskattesumman. Inkomstskatten, som för år 1907 beräknats gifva 12,000,000 kronor, har nämligen enligt statskontorets numera utkomna generalsammandrag öfver 1905 års bevillning och inkomstskatt för samma år lämnat icke mindre än i rundt tal 12,682,000 kronor eller öfver 600,000 kronor mera än under år 1904. Äfven om ökningen i inkomstskatten icke under åren 1906 och 1907 kommer att fortgå i samma grad som under hittills gångna år, torde i allt fall öfverskottet af den för år 1907 beräknade inkomstskattesumman mera än betäcka summan af de lindringar, skattskyldige genom det ifrågasatta afdraget för underhåll af barn skulle erhålla.

Sedan departementschefen härefter uppläst ett i anslutning till hvad han i förevarande ämne anfört uppgjort förslag till lydelse af 8, 15, 21 och 25 §§ i den för år 1907 afsedda förordningen om inkomstskatt och det till förordningen hörande uppgiftsformulär, hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen dels att för år 1907 till upptagande i riksstaten för samma år åtaga sig en särskild bevillning under namn af inkomstskatt af 12,000,000 kronor, att på enahanda sätt som bevillningen af fast egendom samt af inkomst vid de år 1908 infallande uppboresstämmer uppbäras och i behörig ordning redovisas, dels ock att besluta, att nämnda inkomstskatt skulle

utgå i enlighet med gällande förordning om inkomstskatt, dock att 8, 15, 21 och 25 §§ i förordningen jämte det vid förordningen fogade uppgiftsformulär skulle erhålla den förändrade lydelse, som af nämnda förslag utvisades.

Med bifall till denna, af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten förordna, att till Riksdagen skulle aflåtas nådig proposition i ämnet af den lydelse, bilagan litt. . . . vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Hjalmar Rettig.
